Akademik ?yimserlik Ölçe?i (Academic Optimism Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik ?yimserlik Ölçe?i (Academic Optimism Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16528

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik ?yimserlik Ölçe?i, ö?rencilerin akademik ba?lamdaki iyimserlik düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Gülizar Y?ld?z taraf?ndan 2011 y?l?nda Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, bireylerin kendi akademik ba?ar?lar?na, zorluklarla ba?a ç?kma becerilerine ve gelecekteki e?itim hedeflerine yönelik olumlu beklentilerini de?erlendiren maddeler içerir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lay?p kar??lamad???n? incelemeyi hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Akademik ?yimserlik, ?yimserlik, Psikolojik Yap?, Okul Ortam?, Ö?renci Ba?ar?s?, Ölçek Geli?tirme, Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Gülizar Y?ld?z

Amaç

Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin akademik ya?amlar?na dair sahip olduklar? pozitif beklentileri ve inançlar? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve e?itim psikolojisi alanlar?nda, ö?rencilerin motivasyonu, akademik performans? ve stresle ba?a ç?kma stratejileri aras?ndaki ili?kileri incelemek için kritik bir araç sa?lar.

Y?ld?z (2011) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac?, uluslararas? alanda kullan?lan Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk e?itim sistemindeki ö?rencilerin iyimserlik seviyelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sunmakt?r. Bu sayede, ö?rencilerin akademik ba?ar?s?n? etkileyen duygusal ve bili?sel faktörlerin belirlenmesine katk?da bulunulmu?tur.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, **Akademik ?yimserlik**tir. Bu yap?, genel iyimserlik kavram?n?n e?itim ortam?na özelle?mi? bir alt türüdür. Akademik iyimserlik, ö?rencilerin akademik hedeflerine ula?acaklar?na dair güçlü ve istikrarl? bir inanca sahip olmalar?, kar??la??lan zorluklar?n geçici oldu?una inanmalar? ve bu zorluklar kar??s?nda çaba göstermeye devam etmeleriyle karakterize edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Akademik ?yimserlik, genellikle üç temel bile?eni içerir: **Akademik Öz Yeterlik** (ö?rencinin görevi ba?arabilece?ine olan inanc?), **Akademik Ba?ar? Beklentisi** (gelecekteki ba?ar?ya dair olumlu tahminler) ve **D??sal Kontrol Oda??na Dü?ük E?ilim** (ba?ar?s?zl?klar? kal?c? d?? faktörlere ba?lamama). Ölçek, bu bile?enleri kapsayacak ?ekilde maddeler içermektedir ve ö?rencilerin akademik hayatlar?na dair genel tutumlar?n? yans?t?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bo? b?rak?lm?? olsa da, bir uyarlama çal??mas? (Y?ld?z, 2011) kapsam?nda kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmal?d?r. Bu çal??malar tipik olarak ?unlar? içerir:

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, akademik iyimserlik yap?s?n?n tüm boyutlar?n? temsil edip etmedi?inin uzman görü?leri ile incelenmesi.
Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? gerçekten ölçtü?ünü belirlemek amac?yla kullan?lan analizlerdir. Bu, genellikle Faktör Analizi (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c?) kullan?larak gerçekle?tirilir.
Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçe?in, akademik ba?ar? veya motivasyon gibi teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er ölçütlerle olan korelasyonlar?n?n incelenmesi.

Y?ld?z'?n (2011) yüksek lisans tezi, ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?i ve kültürel uygunlu?unu detayl? olarak ele almaktad?r. Spesifik geçerlik katsay?lar? ve analiz sonuçlar? için do?rudan tezin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararl?l???n? test etmek esast?r. Güvenirlik çal??malar? genellikle ?u yöntemleri içerir:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir. Akademik ölçeklerde genellikle 0.70 ve üzeri bir alfa katsay?s? beklenir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için kullan?l?r.
Madde Analizi: Her bir maddenin toplam puan üzerindeki ay?rt edicili?inin incelenmesi.

Y?ld?z (2011) tezinde, Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenirlik katsay?lar?n? sunarak, ölçe?in akademik popülasyonda güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlam?? olmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanmas?nda yap? geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (yani, kaç alt boyuttan olu?tu?unun) Türk örnekleminde korunup korunmad???n? veya kültürel farkl?l?klar nedeniyle yeni bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?k?p ç?kmad???n? belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Genellikle, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile faktör yap?s? ke?fedilir ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?u test edilir. Bu çal??malar, ölçe?in Akademik ?yimserlik yap?s?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermelidir.

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak, genellikle 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Yüksek lisans tezinin oda?? genellikle üniversite veya lise ö?rencileri olmu?tur, ancak tezin detaylar? popülasyonu kesinle?tirir).

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve genç yeti?kinlik (15-25 ya? aral???, ö?renci popülasyonuna ba?l? olarak).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli e?itim seviyelerindeki ö?renciler. Uyarlama çal??mas? için seçilen örneklem, genellikle bir üniversitenin veya e?itim kurumunun ö?rencilerini kapsar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama (Self-report) yöntemi. Bireylerin kendi akademik inançlar?n? ve beklentilerini de?erlendirmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Akademik Ba?ar?, Öz Yeterlik, Likert Ölçe?i, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

?leti?im E-posta Adresleri: gulizar86@hotmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Yüksek lisans tezi Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara'da tamamlanm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izni veya tez merkezinin (YÖK) kurallar? geçerlidir. Ticari kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2011

Kaynaklar

Y?ld?z, G. (2011). *Akademik ?yimserlik Ölçe?inin Türkçeye uyarlanabilirli?inin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal ba?lant?s? ve detaylar?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: akademik-iyimserlik-olcegi-academic-optimism-scale-toad.pdf

Akademik ?yimserlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

(Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, tezin kendisinde yer almaktad?r.)

Bu ölçek maddeleri, referans gösterilen yüksek lisans tezinin (Y?ld?z, 2011) ekler bölümünde veya ilgili yay?nlar?nda bulunabilir. Standart bir uyarlama ölçe?i, genellikle 15 ila 30 aras?nda madde içerir ve bu maddeler Likert tipi bir yan?t format?yla yan?tlan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM